

Kaynaklarımızdan Buharî ve Ka'bu'l-Ahbar

Gözde Demirkıran: “1- Bazı kimseler Buhari hadislerinin amel edilecek bir tarafı olmadığını bu hadislerin şüphe ifade ettiğini söylüyorlar. Bu doğru mudur?

2- Peygamberimiz (asm) zamanında Ka'bu'l-Ahbar'da tahrif olmamış Tevrat olduğu söyleniyor. Bu doğru mudur? Eğer doğru ise günümüze neden ulaşamadı?”

BUHARÎ GÜVENİLİR BİR KAYNAKTIR

Buharî hadis kitabı yazıldığı günden beri ümmetçe kabul görmüş en güvenilir hadis kitaplarının başında gelir. Güvenilirliğinin Kur'ân'dan sonra geldiği söylenmiştir. Sıhhati konusunda şüphe edilmeyen Kütüb-ü Sitte kitaplarının başında gelir. Hatta ümmet sıhhatinden o kadar emindir ki Müslim'in hadis kitabı ile birlikte Buhari'nin hadis kitabına “Sahihayn” (İki sahih hadis kitabı) denmiştir.

Kütüb-ü Sitte imamlarından en-Nesâî, Buhârî hakkında şöyle diyor: “O, güvenilir, akıllı bir muhaddistir. İslâm tarihinde ilk defa sahih kitap yazan odur.” Bazı âlimler onun için şöyle derler: “Buhârî, Allah'ın yeryüzünde yürüyen âyetlerindendir.” Necm b. el-Fazl diyor ki: “Rüyamda Rasûlullah (asm) Efendimizi gördüm. Bir köyden çıkmış gidiyordu ve arkasından İmam-i Buhârî de onu takip etmekteydi. O bir adım atınca Buhârî de bir adım atıyor ve ayağını Rasûlullah'ın (asm) ayağını bastığı yere basıyordu. Kitabını da her bakımdan ona nispet ediyordu.”

Buhari'nin güvenilirliği konusunda Bediüzzaman da diyor ki: “Buharî'de görmek, aynı Sahabeden işitmek gibidir.” 1

Bu durumda Buhari konusunda o bazı kimseleri değil; ulema ve ümmet ekseriyetini dinlemek daha istikametli olacaktır.

KA'BU'L-AHBAR

Ka'bu'l-Ahbar, benî İsrail âlimlerindendir. Yemenlidir. Doğumu yaklaşık 551 yıllarına, ölümü ise 652 yılına rastlar. 104 yaşında vefat etmiştir. Uzun ömrünün başlangıcında bir Yahudi âlimiydi. Bir Yahudi âlimi olan babasından Tevrat'ı okumayı ve yazmayı öğrendi. Rivayete göre babası kendisine tahrif edilmemiş Tevrat'ın bazı nüshalarını vermiş, bazı nüshalarını ise dolaba kilitleyerek kendisinden saklamış; Yesrib'de gelecek Peygamber gelmeden dolabın kilidini açmamasını tembihlemişti. Ka'b daha sonra kendi gayretleriyle Kitab-ı Mukaddes hakkında çok bilgi sahibi oldu.

Hazret-i Muhammed'in (asm) peygamber olarak geldiğini işitince babasının dolaba kilitlediği kitapları çıkarıp okudu ve orada son peygamberin özelliklerini buldu. Hazret-i Muhammed'in (asm) Tevrat ve İncil'de müjdelenen son peygamber olduğunu görünce Müslüman oldu ve diğer Yahudi âlimlerini de Müslüman olmaya ikna etmeye çalıştı.

Ka'b'ın elinde tahrif edilmemiş bir Tevrat nüshasının bulunduğu rivayeti doğrudur. Hatta bu nüsha marifetiyle tahrif edilmiş kitaplardaki uydurmaların da farkındaydı. Bu sebeple İslâmiyet öncesi rivayetlerin doğrusunu yanlışından seçebilecek bir bilgiye de sahipti.

Bediüzzaman Ka'bu'l-Ahbar'ın bu yönüne işaret ederek, onun için: "Ulema-i Yehuddan İbni Bünyamin ve Muhayrik ve Kâ'bü'l-Ahbar gibi çok ulema-i Yehud, evsâf-ı Nebeviyeyi kitaplarında gördüklerinden, imana gelmişler, sair imana gelmeyenleri de ilzam etmişler" 2 diyor. Keza Bediüzzaman "Meşhur Kâ'bü'l-Ahbar denilen Benî İsrail'in allâmelerinden, o zamanda daha çok tahrifata uğramayan Tevrat'ta aynen şu gelecek âyeti ilân ederek göstermişler" 3 diyor. Ve Bediüzzaman Tevrat'ın tahrif edilmemiş âyetlerinden örnekler veriyor. Meselâ bir Tevrat âyeti şöyledir: "Ey Peygamber! Muhakkak ki Biz seni bir şahit, bir müjdeleyici, bir sakındırıcı ve ümmîler için bir dayanak olarak gönderdik. Sen Benim kulumsun ve sana Mütevekkil ismini verdim. Sen ne katı kalpli, ne huysuz ve ne de sokaklarda böbürlenerek yürüyen biri değilsin. Sen kötülüğe kötülükle de karşılık vermezsin. Sen affeden ve bağışlayan bir peygambersin. Eğriliğe girmiş olan halk onunla yolunu doğrultuncaya ve 'Lâilâhe İllallâh' deyinceye kadar Allah o peygamberin ruhunu almaz." 4

Bir diğer Tevrat âyeti de şöyledir: "Muhammed, Allah'ın Resulüdür. Mekke onun doğum yeri, Medine hicret yeri, Şam onun mülküdür. Ümmeti ise hamd edici kimselerdir." 5

Ka'b önceleri İslâmiyet öncesi kıssaları çok anlatırdı. Hazret-i Ömer (ra) kendisini uyarınca artık kıssa anlatmadı. Yahudi kaynaklarından çok beslenmiş olması

itibariyle Ka'bu'l-Ahbar'ın rivayetleri hep şüphe ile karşılanmıştır. Ama kendisinin samimî bir Müslüman olduğunda şüphe yoktur.

Ka'b zamanında Tevrat nüshaları İbranice idi. Yahudi bilginlerinin elinde idi. Fakat Kur'ân inmeye başladıktan sonra artık tahrif edilmemiş de olsa Tevrat'ın hükmü kalmadı. Bu sebeple Tevrat nüshaları Yahudi bilginlerin elinde kalmaya devam etti. Bugün itibariyle bazı yorum sapmaları görölse de, Tevrat'ın tevhid inancından saptığını söyleyemeyiz. Fakat bazı tarihî vak'alarda gizleme veya tahrif görölmektedir. Asıl nüshanın ise varsa ortaya çıkarılması işi tarihçilerin işidir.